

POLITICAL SCIENCE

Name & Signature of the Invigilator

PAPER-III
SEPT/13/11

ICR Answer Sheet No. :

Roll No. :

Roll Number in words :

Time : 2.30 Minutes]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

- Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of Seventy five (75) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
- Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method A Wrong method A OR A
- Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper III only.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough work is to be done in the end of the booklet only.
- You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
- Use black ball point pen.
- Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
- There shall be no negative marking.
- In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

- આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
- આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમિયાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
  - પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પુષ્ટી અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીમુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૃષ્ઠ/પ્રશ્નો અભાવ હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ કારણે ખામીમુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીમુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
  - આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
- પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ પાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

સાચી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

- આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર-૩ લખેલ વિભાગમાં જ લખવા.
- અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
- આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની આંતરે આપેલ પાનું ૨૭ કાપી માટે છે.
- પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાપંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા માટે ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની કુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
- માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
- ટેલ્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
- ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ શુણ્કાંકન પ્રથા નથી.
- પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

(A)

(B)

(A)

(A)

(B)

(A)

POLITICAL SCIENCE

PAPER - III

રાજનૈતિક વિજ્ઞાન

પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy five (75)** multiple-choice, assertion/reasoning/ matching questions, each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. Which branch of Political Theory is anchored in sophisticated mathematical reasoning ?
(A) Rational choice theory
(B) Postmodern theory
(C) Post-Marxist theory
(D) Interpretive theory
2. Who among the following thinkers did not contribute to the resurgence of political theory ?
(A) John Rawls
(B) Michael Walzer
(C) Eric Voegelin
(D) T. D. Weldon
1. રાજકીય સિદ્ધાંતની કઈ શાખા વિકસિત ગણિતીક વિચારણામાં આરોપાયેલી છે ?
(A) વિવેકી વિકલ્પ સિદ્ધાંત
(B) અનુઆધુનિક સિદ્ધાંત
(C) અનુમાર્ક્સવાદી સિદ્ધાંત
(D) અર્થઘટન સિદ્ધાંત
2. નીચે પૈકીના કયા રાજકીય વિચારકે રાજકીય સિદ્ધાંતના પુનરુદ્ભવમાં યોગદાન નથી આપ્યું ?
(A) જહોન રોલ્સ
(B) માઈકલ વોલ્ઝર
(C) એરિક વોયજેલ્મ
(D) ટી.ડી. વેલ્ડન

3. Democracy may pose a threat to liberal norms through :

(A) The rule of law

(B) Majoritarianism

(C) Constitutionalism

(D) Tolerance of dissent

4. The principle suggested by difference feminists as an alternative to justice is :

(A) Gender

(B) Care

(C) Common good

(D) Merit

5. The theory of 'justice as fairness' does not accord a positive role to :

(A) Liberty

(B) Rights

(C) Equality

(D) Utility

3. નીચે પૈકી શેને લીધે ઉદારમતવાદી મૂલ્યો સામે ખતરો ઊભો થઈ શકે ?

(A) કાયદાનું શાસન

(B) બહુમતીવાદ

(C) બંધારણવાદ

(D) વિરોધી મત વિષે સહિષ્ણુતા

4. 'તફાવત' સંલગ્ન નારીવાદી સમર્થકો દ્વારા ન્યાયના વિકલ્પ તરીકે કયો સિદ્ધાંત સૂચવવામાં આવ્યો છે ?

(A) લૈંગિક જાતિ

(B) કળજી

(C) સામાન્ય હિત

(D) ગુણવત્તા

5. "ન્યાય એટલે ઔચિત્યપૂર્ણતા" નો સિદ્ધાંત નીચે પૈકી શને વિધેયાત્મક ભૂમિકા નથી આપતો ?

(A) સ્વતંત્રતા

(B) અધિકાર

(C) સમાનતા

(D) ઉપયોગિતા

6. Communitarians criticise liberal theories of justice for assuming that the individual self is :

- (A) An ensemble of social relations
- (B) Culturally constructed
- (C) Unenumerated
- (D) Gendered

7. Classical conservatism emerged as a reaction to :

- (A) The Glorious Revolution
- (B) The American Revolution
- (C) The French Revolution
- (D) The Russian Revolution

8. The major initiative that Mao launched to accelerate China's development was :

- (A) Long March
- (B) Cultural Revolution
- (C) Great Leap Forward
- (D) Four Modernizations

6. સમુદાયવાદીઓ ન્યાયની ઉદારમતવાદી વિભાવનાનો એ કારણસર વિરોધ કરે છે કે તેની અવધારણામાં વ્યક્તિનો 'સ્વ' :

- (A) એકંદરે સામાજિક સંબંધોનો સંકુલ છે
- (B) સાંસ્કૃતિક રીતે નિર્ધારિત છે
- (C) બોજારહિત છે
- (D) લૈંગિક જાતિમાં આરોપિત છે

7. શાસ્ત્રીય રૂઢિચુસ્તતાવાદ શેની પ્રતિક્રિયા રૂપે ઉદભવ્યો ?

- (A) 'ગ્લોરિયસ' ક્રાંતિ
- (B) અમેરિકી ક્રાંતિ
- (C) ફ્રેંચ ક્રાંતિ
- (D) રશિયન ક્રાંતિ

8. ચીનના વિકાસની ગતિને વધારવા માટે માઓએ કઈ મુખ્ય પહેલ કરી ?

- (A) લાંબી કૂચ
- (B) સાંસ્કૃતિક ક્રાંતિ
- (C) આગળનો મોટો કૂદકો
- (D) ચાર આધુનિકીકરણો

9. Aristotle thought slavery will end when :

- (A) Democracy will be established throughout the world
- (B) Men and women will be treated equally
- (C) Human beings will revolt against it
- (D) When the spinning wheel will move on its own

10. Which State Constitution in the US did John Locke help to draft ?

- (A) Washington
- (B) Vermont
- (C) Carolina
- (D) New Hampshire

11. What is the meaning of Praxis in Marxist thought ?

- (A) Unity of Ideas
- (B) Unity of Theory and Practice
- (C) Theory in Practice
- (D) Practice based on Theory

9. એરિસ્ટોટલના મતે ગુલામી પ્રથાનો ત્યારે અંત આવશે જ્યારે :

- (A) સમગ્ર વિશ્વમાં લોકશાહીની સ્થાપના થશે
- (B) પુરુષ અને સ્ત્રીને સમાન રીતે જોવામાં આવશે
- (C) માનવજાત ગુલામી પ્રથા વિરુદ્ધ બળવો કરશે
- (D) જ્યારે ચરખો પોતાની રીતે આગળ વધશે

10. કયા અમેરિકી રાજ્યના બંધારણના ઘડતરમાં જહોન લોકે સહાય કરી ?

- (A) વોશિંગ્ટન
- (B) વર્મોન્ટ
- (C) કેરોલિના
- (D) ન્યૂ હેમ્પ્શાયર

11. માર્ક્સવાદી વિચારધારામાં “પ્રેક્સીસ” શબ્દનો શું અર્થ થાય છે ?

- (A) વિચારોનું એકત્વ
- (B) સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર વચ્ચેનું એકત્વ
- (C) વ્યવહારમાં મુકાયેલો સિદ્ધાંત
- (D) સિદ્ધાંત પર આધારિત વ્યવહાર

12. Which pair is correctly matched ?

- (A) V.D. Savarkar—India's First War of Independence
- (B) M.N. Roy—Annihilation of Caste
- (C) Aurobindo Ghosh—India in Transition
- (D) B.R. Ambedkar—Savitri

13. The broader framework of Machiavelli's political thought was :

- (A) Civic Humanism
- (B) Roman Catholicism
- (C) Cynicism
- (D) Stoicism

14. Karl Popper considered Rousseau to be a precursor of :

- (A) Environmentalism
- (B) Totalitarianism
- (C) Conservatism
- (D) Anarchism

12. નીચે પૈકીની કઈ જોડી ખરી રીતે જોડાયેલી છે ?

- (A) વી.ડી. સાવરકર —ઈન્ડિયાસ ફર્સ્ટ વોર ઓફ ઈન્ડિપેન્ડેન્સ
- (B) એમ.એન. રોય—એનાહિલેશન ઓફ કાસ્ટ
- (C) અરવિંદ ઘોષ—ઈન્ડિયા ઈન ટ્રાન્સીશન
- (D) બી.આર. આંબેડકર—સાવિત્રી

13. મેકિયાવેલીના રાજકીય વિચારના બૃહદ માળખાંને કઈ રીતે વર્ણવી શકાય ?

- (A) નાગરિક માનવવાદ
- (B) રોમન કેથોલિકવાદ
- (C) ભાવના શૂન્યતા
- (D) સમદર્શતા

14. કાર્લ પોપર રૂશોને શેના પુરોગામી તરીકે ગણે છે ?

- (A) પર્યાવરણવાદ
- (B) સર્વસત્તાવાદ
- (C) રૂઢિચુસ્તતાવાદ
- (D) અરાજકતાવાદ

15. Which concept played a central role in the final phase of Aurobindo Ghosh's career ?

- (A) Spiritual evolution
- (B) Hindu nationalism
- (C) Armed revolution
- (D) Liberal internationalism

16. When does the 'Prime Ministerial' government become 'ministerial' government ?

- (A) When Prime Minister has a strong personality
- (B) When ruling party has a clear majority
- (C) When there is a coalition government
- (D) When there is unity on programmes within party or government

17. Karl Marx's theory of structuralism does not give importance to :

- (A) Mode of production
- (B) Class
- (C) Surplus value
- (D) Forms of government

15. અરવિંદ ઘોષની કારકિર્દીના અંતિમ તબક્કામાં કયી વિભાવનાએ કેન્દ્રીય યોગદાન આપ્યું ?

- (A) આધ્યાત્મિક ઉત્ક્રાંતિ
- (B) હિંદુ રાષ્ટ્રવાદ
- (C) સશસ્ત્ર ક્રાંતિ
- (D) ઉદાર આંતરરાષ્ટ્રીયવાદ

16. "પ્રધાનમંત્રીય" સરકાર ક્યારે "મંત્રીય" સરકાર બની જાય છે ?

- (A) જ્યારે પ્રધાનમંત્રીનું વ્યક્તિત્વ મજબૂત હોય
- (B) જ્યારે શાસક પક્ષ પાસે સ્પષ્ટ બહુમતી હોય
- (C) જ્યારે જોડાણ સરકાર હોય
- (D) જ્યારે કાર્યક્રમો માટે સરકાર અથવા પક્ષમાં એકમતી હોય

17. કાર્લ માર્ક્સનો 'સંરચનાવાદ' નીચે પૈકી શેને મહત્વ નથી આપતો ?

- (A) ઉત્પાદનની પદ્ધતિ
- (B) વર્ગ
- (C) અધિશેષ મૂલ્ય
- (D) સરકારના પ્રકાર

18. Easton's approach does *not* emphasise which of the following ?

- (A) Equilibrium
- (B) System as basic unit of analysis
- (C) Stability
- (D) Ability of system to change itself in relation to environment

19. According to Dr. Zakaria, if Constitutionalism does not precede democracy :

- (A) It will result in minority governments
- (B) It will result in coalition governments
- (C) It will result in healthy democracy
- (D) It will result in illiberal democracy

20. Which of the following is a completely non-elected Second Chamber ?

- (A) US Senate
- (B) Rajya Sabha
- (C) House of Lords
- (D) Australian Senate

18. ઈસ્ટનનો અભિગમ નીચે પૈકી શેના પર ભાર નથી મુકતો ?

- (A) સંતુલન
- (B) વિશ્લેષણના મુખ્ય ઘટક તરીકે 'પ્રણાલી'
- (C) સ્થિરતા
- (D) પર્યાવરણના સંદર્ભે પરિવર્તન પામવાની પ્રણાલીની ક્ષમતા

19. ડૉ. ઝકારિયાના મતે, જો બંધારણવાદ લોકશાહી પહેલાં ન આવે તો :

- (A) તે લઘુમતી સરકારમાં પરિણમશે
- (B) તે જોડાણ સરકારમાં પરિણમશે
- (C) તે તંદુરસ્ત લોકશાહીમાં પરિણમશે
- (D) તે બિનઉદારમતવાદી લોકશાહીમાં પરિણમશે

20. નીચે પૈકી કઈ સંપૂર્ણપણે ચૂંટણી વિના રચાયેલું દ્વિતીય ગૃહ છે ?

- (A) અમેરિકાની સેનેટ
- (B) રાજ્યસભા
- (C) હાઉસ ઓફ લોર્ડસ
- (D) ઓસ્ટ્રેલિયાની સેનેટ

21. Which of the following is *not* required for constitutional amendment in a federal system ?

- (A) Approval of Second Chamber
- (B) Approval of legislative Assemblies of states
- (C) Consent of Second Chamber of central legislature and of state assemblies
- (D) Special elections called for the purpose

22. Which of the following is an example of 'modernization with democracy' ?

- (A) Hitler's Germany
- (B) Russia under Peter the Great
- (C) Turkey under Mustafa Kamal Pasha
- (D) Japan in the post Second World War period

23. Concept of 'Elitism' is *not* associated with :

- (A) Mitchels
- (B) Robert Dahl
- (C) Pareto
- (D) C. Wright Mills

21. સમવાયતંત્રમાં બંધારણીય સુધારા માટે નીચે પૈકી શેની આવશ્યકતા નથી ?

- (A) દ્વિતીય ગૃહની મંજૂરી
- (B) રાજ્યની ધારાસભાઓની મંજૂરી
- (C) કેન્દ્રના દ્વિતીય ગૃહની અને રાજ્યની ધારાસભાઓની મંજૂરી
- (D) એ હેતુસર યોજવામાં આવેલ વિશિષ્ટ ચૂંટણીઓ

22. નીચે પૈકી કયું 'લોકશાહી સાથેના આધુનિકીકરણ' નું ઉદાહરણ છે ?

- (A) હિટલરનું જર્મની
- (B) 'પીટર ધી ગ્રેટ' હેઠળનું રશિયા
- (C) મુસ્તફા કમાલ પાસા હેઠળનું તુર્કી
- (D) બીજા વિશ્વ યુદ્ધ પશ્ચાતનું જાપાન

23. નીચે પૈકી કોની સાથે 'ભદ્ર વર્તનવાદ' સંકળાયેલો નથી ?

- (A) મિશેલ્સ
- (B) રોબર્ટ ડાહ્લ
- (C) પેરિટો
- (D) સી. રાઈટ મિલ્સ

24. 'Delegated Legislation' is :
- (A) Power of law making delegated to executive by legislature
- (B) Power of law making given by executive to legislature on certain subjects
- (C) Rule making power given by executive to higher civil service
- (D) Rule making power given by higher civil service to lower civil service

25. A second chamber cannot perform which of the following functions ?
- (A) It can provide high quality debates
- (B) It can be a useful revisionary chamber
- (C) it can remove government by vote of no confidence
- (D) It can provide representation to views and interests of states

24. 'प्रत्यायुक्त विधान' नो अर्थ छे :
- (A) विधानमंडल द्वारा कारोबारी तंत्रने आपवामां आवेली कायदाना घडतरनी सत्ता
- (B) अमुक विषयो पर कायदा घडवानो कारोबारी द्वारा विधानमंडलने आपवामां आवेली सत्ता
- (C) नियमो घडवानी कारोबारी द्वारा उच्च सनदी सेवाने आपवामां आवेली सत्ता
- (D) उच्च सनदी सेवा द्वारा नीयला स्तरनी सनदी सेवाने नियमो घडवा माटे आपवामां आवेली सत्ता

25. द्वितीय गृह द्वारा नीचे पैकीनुं क्युं कार्य नथी करवामां आवतुं ?
- (A) उच्च गुणवत्तावाणी यथाविचारज्ञा करवी
- (B) कायदामां सुधारा करवा माटेनी उपयोगी प्रक्रिया माटेनुं गृह
- (C) अविश्वासनी दरजास्त द्वारा सरकारने सत्ता परधी दूर करवी
- (D) राजयना अभिप्राय अने हितोने प्रतिनिधित्व आपवुं

26. In institutional approach to comparative politics, which of the following is *wrong* ?

- (A) Institution is the primary actor
- (B) Individual interests and actors do not matter
- (C) Institution does not have a purpose of its own
- (D) The approach does not give importance to micro details

27. In the literature on political modernization, which of the following is *not* emphasized ?

- (A) Stability
- (B) Order
- (C) Progress
- (D) Change in developing societies through non-western way

28. Interest groups do not perform which of the following functions ?

- (A) To influence Parliament
- (B) To influence executive
- (C) To influence civil service
- (D) To capture power

26. તુલનાત્મક રાજકારણના સંસ્થાકીય અભિગમમાં, નીચે પૈકીનું કયું ખોટું છે ?

- (A) સંસ્થા એ પ્રાથમિક પરિબળ છે
- (B) વ્યક્તિગત હિતો અને પરિબળોનું કોઈ મહત્વ નથી
- (C) સંસ્થાને પોતાનો કોઈ હેતુ નથી
- (D) આ અભિગમ સૂક્ષ્મ વિગતોને કોઈ મહત્વ નથી આપતો

27. રાજકીય આધુનિકીકરણના સાહિત્યમાં, નીચે પૈકીના કયા પરિબળ પર ભાર નથી મુકવામાં આવતો ?

- (A) સ્થિરતા
- (B) વ્યવસ્થા
- (C) વિકાસ
- (D) વિકસતા સમાજોમાં બિનપાશ્ચાત્ય રીતે પરિવર્તન

28. હિતસંબંધી જૂથો નીચે પૈકીના કયાં કાર્યો નથી કરતાં ?

- (A) સંસદ પર પ્રભાવ પાડવો
- (B) કારોબારી પર પ્રભાવ પાડવો
- (C) સનદી સેવાઓ પર પ્રભાવ પાડવો
- (D) સત્તા પર કબજો મેળવવો

29. 'Arab spring' provided evidence of significant impact of which of the following ?

- (A) Films
- (B) Internet
- (C) Television
- (D) Print media

30. Arrange the following in chronological order and use the codes given below :

- (i) Kesavanada Bharti Case
- (ii) Golak Nath Case
- (iii) Minerva Mills Case
- (iv) Sajjan Singh Case

Codes :

- (A) (iii), (ii), (iv), (i)
- (B) (i), (iv), (iii), (ii)
- (C) (iv), (ii), (i), (iii)
- (D) (ii), (iv), (iii), (i)

29. 'આરબ સ્પ્રિંગ' નીચે પૈકીના કયા પરિબલની અર્થપૂર્ણ અસરનું ઉદાહરણ છે ?

- (A) ફિલ્મો
- (B) ઈન્ટરનેટ
- (C) ટેલીવિઝન
- (D) અખબારો

30. નીચે દર્શાવેલ સંકેતો વાપરી, આ કાનૂની કેસોને સમયાનુક્રમિક શ્રેણીમાં ગોઠવો :

- (i) કેશવાનંદ ભારતી કેસ
- (ii) ગોલકનાથ કેસ
- (iii) મીનરવા મિલ કેસ
- (iv) સજ્જન સિંઘ કેસ

સંકેતો :

- (A) (iii), (ii), (iv), (i)
- (B) (i), (iv), (iii), (ii)
- (C) (iv), (ii), (i), (iii)
- (D) (ii), (iv), (iii), (i)

31. About the office of the President, who said, "The Constitution wants to create neither a real executive nor a mere figurehead, but a head that neither reigns nor governs : it wants to create a great figurehead....."

- (A) Dr. B.R. Ambedkar
- (B) Dr. Rajendra Prasad
- (C) Dr. K. M. Munshi
- (D) Shri Jawaharlal Nehru

32. Secularism in Indian Context means :

- (A) Opposition to religion in state matters
- (B) Equal treatment to all religions by state
- (C) Hinduism as the religion of the state
- (D) Fundamentalism

33. Fundamental Right are enforceable by the courts because of the provision in :

- (A) Article 14
- (B) Article 19
- (C) Article 21
- (D) Article 32

31. રાષ્ટ્રપતિના પદ માટે કોણે એમ કહ્યું કે :
"બંધારણ નથી વાસ્તવિક કારોબારીની કે નથી કેવળ દેખાવ પૂરતા વડાની રચના કરવા માંગતું. પરંતુ તે એવા વડાની રચના કરવા માંગે છે જે નથી શાસન કરતો કે નથી આધિપત્ય જમાવતો..."

- (A) ડૉ. બી. આર. આંબેડકર
- (B) ડૉ. રાજેન્દ્ર પ્રસાદ
- (C) ડૉ. કે. એમ. મુનશી
- (D) શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ

32. ભારતીય સંદર્ભમાં ધર્મનીરપેક્ષતાનો અર્થ છે :

- (A) રાજ્યની બાબતોમાં ધર્મનો વિરોધ
- (B) તમામ ધર્મો પ્રત્યે રાજ્યની સમાન વર્તણૂક
- (C) હિંદુ ધર્મની રાજ્યધર્મ તરીકે સ્થાપના
- (D) ધર્માધતાવાદ

33. કઈ કલમને કારણે મૂળભૂત અધિકારોનું પાલન અદાલતો દ્વારા કરાવી શકાય છે ?

- (A) કલમ ૧૪
- (B) કલમ ૧૯
- (C) કલમ ૨૧
- (D) કલમ ૩૨

34. Which of the following statements is correct about extension of term of Parliament ?

- (A) It can be extended by an Act of Parliament itself
- (B) President can do so by an ordinance
- (C) Extension can continue automatically till the emergency ceases
- (D) Extension of term is never required

35. India is not an ideal type of federation because :

- (A) States are dependent on centre for financial help
- (B) Factionalism is rampant in state parties
- (C) Elected Government of a state can be dismissed by centre
- (D) Some of the states supported setting up of National Investigating Agency

34. સંસદની મુદતની વૃદ્ધિના સંદર્ભમાં નીચે પૈકીનું કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) સંસદના જ કાયદા દ્વારા તેને વધારી શકાય છે
- (B) વટલૂકમ દ્વારા રાષ્ટ્રપતિ એને વધારી શકે છે
- (C) કટોકટી પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી તે આપોઆપ ચાલુ રહે છે
- (D) મુદત વધારવાની ક્યારેય જરૂર નથી પડતી

35. ભારત એક આદર્શ સમવાય તંત્ર નથી કારણ કે :

- (A) રાજ્યો તેમની આર્થિક જરૂરિયાતો માટે કેન્દ્ર પર અવલંબિત છે
- (B) રાજ્ય સ્તરના પક્ષોમાં પુષ્કળ જૂથવાદ પ્રવર્તે છે
- (C) કોઈ રાજ્યની ચૂંટાયેલી સરકારને કેન્દ્ર બરતરફ કરી શકે છે
- (D) અમુક રાજ્યોએ “નેશનલ ઈન્વેસ્ટિગેટીંગ એજન્સી” ની સ્થાપનાનું સમર્થન કર્યું

36. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I (Name of Institution)	List II (Article of the Constitution)
(i) Election Commission	(a) Article 148
(ii) Finance Commission	(b) Article 280
(iii) UPSC	(c) Article 315
(iv) Comptroller and Auditor General of India	(d) Article 324

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(d)	(a)	(b)
(B)	(b)	(c)	(a)	(d)
(C)	(b)	(c)	(d)	(a)
(D)	(d)	(b)	(c)	(a)

37. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I (Name of Directive Principle)	List II (Article in the Constitution)
(i) Separation of Judiciary from Executive	(a) Article 49
(ii) Uniform Civil Code	(b) Article 40
(iii) Organisation of Village Panchayat	(c) Article 50
(iv) Protection of Monuments of National importance	(d) Article 44

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(c)	(a)
(B)	(b)	(c)	(a)	(d)
(C)	(b)	(c)	(d)	(a)
(D)	(c)	(d)	(b)	(a)

36. નીચે આપેલ સૂચી I અને સૂચી II ને મેળવો અને દર્શાવેલ કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

સૂચી I (સંસ્થાનું નામ)	સૂચી II (બંધારણની કલમ)
(i) ચૂંટણી પંચ	(a) કલમ ૧૪૮
(ii) નાણાં પંચ	(b) કલમ ૨૮૦
(iii) યુ.પી.એસ.સી.	(c) કલમ ૩૧૫
(iv) કન્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ	(d) કલમ ૩૨૪

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(c)	(d)	(a)	(b)
(B)	(b)	(c)	(a)	(d)
(C)	(b)	(c)	(d)	(a)
(D)	(d)	(b)	(c)	(a)

37. નીચે આપેલી સૂચી I અને સૂચી II ને મેળવો અને દર્શાવેલ કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

સૂચી I (માર્ગ-દર્શક સિદ્ધાંત)	સૂચી II (બંધારણની કલમ)
(i) ન્યાયતંત્રને કારોબારી- થી અલગ કરવું	(a) કલમ ૪૯
(ii) સમાન નાગરિક ધારો	(b) કલમ ૪૦
(iii) ગ્રામ પંચાયતોનું ગઠન	(c) કલમ ૫૦
(iv) રાષ્ટ્રીય મહત્વના સ્મારકોની જાળવણી	(d) કલમ ૪૪

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(b)	(d)	(c)	(a)
(B)	(b)	(c)	(a)	(d)
(C)	(b)	(c)	(d)	(a)
(D)	(c)	(d)	(b)	(a)

38. The study of state politics as an autonomous discipline has been primarily an outcome of :

- (A) Rise of regional parties
- (B) Decline of national parties
- (C) New local governance system
- (D) Non-party political movements

39. Which group of states have a bicameral legislature ?

- (A) Rajasthan, Uttar Pradesh, Karnataka, Tamil Nadu
- (B) Bihar, Jammu & Kashmir, Uttar Pradesh, Karnataka
- (C) Bihar, Uttar Pradesh, Andhra Pradesh, Goa
- (D) Rajasthan, Jammu & Kashmir, Tamil Nadu, Karnataka

38. એક સ્વાયત્ત અભ્યાસ ક્ષેત્ર તરીકે રાજ્યોના રાજકારણનો વિકાસ થયો તેનું મુખ્ય કારણ છે :

- (A) પ્રાદેશિક પક્ષોનો ઉદય
- (B) રાષ્ટ્રીય પક્ષોની પડતી
- (C) સ્થાનિક સ્વરાજની નવી શાસન વ્યવસ્થા
- (D) બિન-પક્ષીય રાજકીય ચળવળો

39. નીચે પૈકીના કયા રાજ્યોના જૂથમાં દ્વિગૃહી ધારાસભા આવેલી છે ?

- (A) રાજસ્થાન, ઉત્તર પ્રદેશ, કર્ણાટક, તામિલનાડુ
- (B) બિહાર, જમ્મુ અને કાશ્મીર, ઉત્તર પ્રદેશ, કર્ણાટક
- (C) બિહાર, ઉત્તર પ્રદેશ, આંધ્ર પ્રદેશ, ગોવા
- (D) રાજસ્થાન, જમ્મુ અને કાશ્મીર, તામિલનાડુ, કર્ણાટક

40. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

40. નીચે આપેલી સૂચી I અને સૂચી II ને મેળવો અને દર્શાવેલ કોડમાંથી સાચો જવાબ પસંદ કરો :

List I (Phases of Panchayati Raj)	List II (Years)
(i) Phase of ascendancy	(a) 1969-1983
(ii) Phase of stagnation	(b) 1959-1964
(iii) Phase of decline	(c) 1965-1969
(iv) Phase of revival	(d) 1983-1989

સૂચી I
(પંચાયતી રાજના
તબક્કાઓ)

સૂચી II
(વર્ષો)

(i) ઉદયનો તબક્કો	(a) 1969-1983
(ii) સ્થિરતાનો તબક્કો	(b) 1959-1964
(iii) પડતીનો તબક્કો	(c) 1965-1969
(iv) પુનરુત્થાનનો તબક્કો	(d) 1983-1989

Codes :

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(d)	(c)
(B)	(b)	(a)	(c)	(d)
(C)	(b)	(c)	(a)	(d)
(D)	(c)	(d)	(b)	(a)

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(d)	(c)
(B)	(b)	(a)	(c)	(d)
(C)	(b)	(c)	(a)	(d)
(D)	(c)	(d)	(b)	(a)

41. Which of the following is *not* included in the list of 29 items included in 11th Schedule ?

41. ૧૧ મી અનુસૂચિમાં સમાવાયેલી ૨૯ વિગતોની યાદીમાં નીચે પૈકી શેનો સમાવેશ નથી થયેલો ?

- (A) Agriculture
- (B) Land Reform
- (C) Public Distribution System
- (D) Education at college level

- (A) કૃષિ
- (B) ભૂમિ સુધારણા
- (C) જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થા
- (D) કોલેજ સ્તરે શિક્ષણ

42. Which of the following is *incorrect* ?

- (A) Akali Dal—Punjab
- (B) Samajwadi Party—Uttar Pradesh
- (C) Trinmool Congress—Tamil Nadu
- (D) Telugu Desam Party—Andhra Pradesh

43. Which of the following is *not* a pressure group ?

- (A) FICCI
- (B) CII
- (C) TDP
- (D) AITUC

44. Which of the following, according to Schulz, is best for electing members of elector's choice ?

- (A) Gerrymandering
- (B) Single transferable vote system
- (C) List system
- (D) Proportional Representation System

42. નીચે પૈકીની કઈ જોડી સાચી નથી ?

- (A) અકાલી દળ - પંજાબ
- (B) સમાજવાદી પક્ષ - ઉત્તર પ્રદેશ
- (C) તૃણમૂલ કોંગ્રેસ - તામિલનાડુ
- (D) તેલુગુ દેશમ પક્ષ - આંધ્ર પ્રદેશ

43. નીચે પૈકીનું કયું દબાણ જૂથ નથી ?

- (A) ફીકકી
- (B) સી.આઈ.આઈ.
- (C) ટી.ડી.પી.
- (D) આઈટૂક

44. સુલ્ઝના અભિપ્રાયએ, મતદારોની પસંદગીના ઉમેદવારોને ચૂંટવા માટે, નીચે પૈકીની કઈ પદ્ધતિ શ્રેષ્ઠ છે ?

- (A) જેરીમાન્ડરીંગ
- (B) એકમ તબદીલી પાત્ર મત વ્યવસ્થા
- (C) સૂચિ વ્યવસ્થા
- (D) પ્રમાણસર પ્રતિનિધિત્વ વ્યવસ્થા

45. Given below are two statements, one labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R) :

Assertion (A) : India has tried to make its elections free and fair

Reason (R) : There should be complete ban on the use of caste and religious appeals in election campaign

Identify the correct answer :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

45. નીચે બે નિવેદન આપેલાં છે. એકને વિધાન (A) અને બીજાને કારણ (R) એમ નામ આપેલ છે :

વિધાન (A) : ભારતે તેની ચૂંટણીઓને મુક્ત અને ન્યાયી કરવાની કોશિષ કરી છે.

કારણ (R) : ચૂંટણી પ્રચારમાં જ્ઞાતિ અને ધર્મ આધારિત ઓળખોના ઉપયોગ પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ હોવો જોઈએ.

નીચેના માંથી કયો જવાબ સાચો છે ?

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) (A) નો સાચો ખુલાસો છે
- (B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને પરંતુ (R) (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
- (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
- (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

46. The principle of unity of command says that :

- (A) An employee should be subjected to the orders of more than one superior
- (B) A superior should give orders to one subordinate only
- (C) An employee should receive orders from one superior only
- (D) All the units of an organisation should be integrated under the authority of one head only

Which of the above alternatives is correct ?

47. Which of the following statements are correct about human relations theory of organisation ?

- (1) It challenges the classical concept of economic man.
- (2) It holds that every person is different.
- (3) It holds that every person works as a part of a work group.
- (4) It considers the human aspects of the organisation in addition to the mechanical aspects.

- (A) (1), (2) and (3)
- (B) (1), (2), (3) and (4)
- (C) (1) and (3)
- (D) (1), (2) and (4)

46. “આદેશની એકતા” ના સિદ્ધાંતમાં નિહિત છે કે :

- (A) કર્મચારીને એકથી વધારે ઉપરી દ્વારા આદેશ અપાવો જોઈએ
- (B) ઉપરીએ તેની નીચેના માત્ર એક કર્મચારીને આદેશ આપવો જોઈએ
- (C) કર્મચારીએ માત્ર એક જ ઉપરી પાસથી આદેશ મેળવવો જોઈએ
- (D) સંગઠનનાં તમામ એકમો એક સત્તા હેઠળ એકત્ર થવાં જોઈએ

ઉપરના વિકલ્પો પૈકી કયો સાચો છે ?

47. સંગઠનની “માનવ સંબંધો” વિભાવનાના સંદર્ભે નીચે પૈકીનું કયું વિધાન સાચું છે ?

- (1) તે આર્થિક માનવના શાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતને પડકારે છે.
- (2) તે એવું માને છે કે દરેક વ્યક્તિ પોતાની રીતે જુદો છે.
- (3) તે એવું માને છે કે દરેક વ્યક્તિ એક કાર્યજૂથના ભાગ રૂપે કામ કરે છે.
- (4) તે સંગઠનના યાંત્રિક ઉપરાંત માનવીય પાસાંને પણ ગણતરીમાં લે છે.

- (A) (1), (2) અને (3)
- (B) (1), (2), (3) અને (4)
- (C) (1) અને (3)
- (D) (1), (2) અને (4)

48. Who among the following are the authors of the book, "Reinventing Government" ?

- (A) Bower and Christenson
- (B) Garson and Overman
- (C) David Osborne and Ted Gaebler
- (D) Alan Campbell and Louis A. Allen

49. ".....the general principle of Constitution.....are with us as the results of judicial decisions determining the right of private persons in particular cases brought before the courts." The above statement deals with the doctrine of :

- (A) Judicial Review
- (B) Administrative Adjudication
- (C) Droit Administratif
- (D) Rule of Law

50. Through which of the following is the judicial control over the administration in India exercised ?

- (1) Adjudication
- (2) Judicial Review
- (3) Writs
- (4) Public Interest Litigation

Select the correct answer using the codes given below :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (3) and (4) only
- (C) (1), (2), (3) and (4)
- (D) (2), (3) and (4) only

48. નીચે પૈકી કયા લેખકોએ "રીઈન્વેન્ટીંગ ગવર્નમેન્ટ" પુસ્તક લખ્યું છે ?

- (A) બોવેર અને ક્રિસ્ટનસન
- (B) ગારસન અને ઓવરમેન
- (C) ડેવિડ ઓસબોર્ન અને ટેડ ગોએબલર
- (D) એલન કેમ્પબેલ અને લૂઈસ એ. એલન

49. "ચોક્કસ વ્યક્તિઓના અધિકારો સંદર્ભે અદાલત સમક્ષ મુકવામાં આવેલા કેસોમાં આ અધિકારોને નિર્ણિત કરતા ન્યાયીક ચુકાદાઓને કારણે જ બંધારણના સામાન્ય સિદ્ધાંતો આપણી પાસે છે..."

ઉપરનું વિધાન કયા સિદ્ધાંત સાથે સંકળાયેલું છે ?

- (A) ન્યાયીક સમીક્ષા
- (B) વહીવટી ન્યાયપ્રક્રિયા
- (C) ડ્રોઈટ એડમિનિસ્ટ્રીટીફ
- (D) કાયદાનું શાસન

50. ભારતમાં નીચે પૈકી શેના દ્વારા ન્યાયતંત્ર કારોબારી પર નિયંત્રણ રાખે છે ?

- (1) ચુકાદાઓ
- (2) ન્યાયીક સમીક્ષા
- (3) હુકમો
- (4) જાહેર હિતની અરજીઓ

ઉપર આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો જવાબ નીચેના કોડમાંથી પસંદ કરો :

- (A) માત્ર (1) અને (4)
- (B) માત્ર (3) અને (4)
- (C) (1), (2), (3) અને (4)
- (D) માત્ર (2), (3) અને (4)

51. **Assertion (A)** : The literature of the new public administration is anti-positivist.

Reason (R) : The new public administration rejected the definition of Public Administration as value free.

Select the *right* option :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
 (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation of (A)
 (C) (A) is true but (R) is false
 (D) (A) is false but (R) is true

52. Match Books in List I with Authors in List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I
(Books)

List II
(Authors)

(a) Bureaucracy in Modern Society	(1) Joseph La Palombara
(b) Max Weber : Intellectual Portrait	(2) Warren Bennis
(c) Bureaucracy and Political Development	(3) Peter M-Blau
(d) The Temporary Society	(4) Revihard Bardix
	(5) Alvin Gouldner

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(5)	(3)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(1)	(4)
(C)	(5)	(4)	(1)	(2)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

51. **વિધાન (A)** : નવા જાહેર વહીવટનું સાહિત્ય પ્રમાણવાદ વિરોધી છે.

કારણ (R) : નવા જાહેર વહીવટે જાહેર વહીવટ મૂલ્ય નીરપેક્ષ છે તે વાતને નકારી.

સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો :

- (A) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે
 (B) (A) અને (R) બંને સાચાં છે અને (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી
 (C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
 (D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

52. સૂચી I માં આપેલાં પુસ્તકોને સૂચી II માં આપેલ લેખકો સાથે જોડો :

સૂચી I
(પુસ્તકો)

સૂચી II
(લેખકો)

(a) બ્યુરોક્રસિઇન મોડર્ન સોસાયટી	(1) જોસેફ લા પોલોમબરા
(b) મેક્સ વેબર : એન ઈન્ટલેકચ્યુઅલ પોર્ટ્રેઇટ	(2) વોરન બેન્નીસ
(c) બ્યુરોક્રસી એન્ડ પોલીટીકલ ડેવલપમેન્ટ	(3) પીટર એમ. બ્લાઉ
(d) ધી ટેમ્પરરી સોસાયટી	(4) રેવીહાર્ડ બાર્ડિક્સ
	(5) ઓલ્વિન ગાઉલ્ડનર

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(5)	(3)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(1)	(4)
(C)	(5)	(4)	(1)	(2)
(D)	(3)	(4)	(1)	(2)

53. The watchdog of public administration is :

- (A) Public Accountability
- (B) Uniformity of Treatment
- (C) Service-Orientation
- (D) Political Direction

54. The District Collector's role in the field of development administration is mainly that of :

- (A) Mobilisation of resources
- (B) Actual implementation of policies
- (C) Making of developmental plans
- (D) Co-ordination of implementation process

55. Which of the following statements is *not* correct with regard to the Comptroller and Auditor General (CAG) of India ?

- (A) The CAG has been awarded a fully independent status
- (B) The CAG can be removed only on the recommendations of the President
- (C) The salary and the emoluments of the CAG are charged to the Consolidated Fund of India
- (D) The tenure of CAG is fixed for six years

53. જાહેર વહીવટ પર દેખરેખ રાખનાર પરિબળ છે :

- (A) જાહેર ઉત્તરદાયિત્વ
- (B) વર્તનની એકસૂત્રતા
- (C) સેવા તરફનું વલણ
- (D) રાજકીય દિશાદર્શન

54. વિકાસના વહીવટમાં જિલ્લા કલેક્ટરની ભૂમિકા મુખ્યત્વે કયા ક્ષેત્રમાં છે ?

- (A) સંશાધનોના એકત્રીકરણમાં
- (B) નીતિઓના વાસ્તવિક અમલમાં
- (C) વિકાસની યોજનાઓના ઘડતરમાં
- (D) અમલની પ્રક્રિયાના સંયોજનમાં

55. 'કંટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ ઓફ ઇન્ડિયા' ના સંદર્ભે નીચે પૈકીનું કયું વિધાન સાચું નથી ?

- (A) તેમને સંપૂર્ણરીતે સ્વતંત્ર દરજ્જો આપવામાં આવ્યો છે
- (B) માત્ર રાષ્ટ્રપતિની ભલામણથી તેમને હોદ્દા પરથી દૂર કરી શકાય
- (C) તેમનો પગાર અને મહેનતાણાનો ખર્ચ ભારતના "કોન્સોલીડેટેડ ફંડ" માં પાડવામાં આવે છે
- (D) તેમની મુદત છ વર્ષ માટે નિશ્ચિત કરેલ છે

56. Which of the following functions are performed by the Gram Sabha ?

- (1) All public problems are discussed
- (2) Village budget and programmes are framed
- (3) Beneficiaries of various government programmes are identified
- (4) In order to keep a watch on the Panchayats, a Vigilance Committee is constituted

Select the correct answer :

- (A) (1), (2) and (4)
- (B) (2), (3) and (4)
- (C) (1), (2) and (3)
- (D) (1), (3) and (4)

57. The Constitution (74th Amendment) Act, provides for which of the following ?

- (1) Municipal Committees
- (2) Ward Committees
- (3) Committee for District Planning
- (4) Committee for Metropolitan Planning

Select the correct answer :

- (A) (1) and (3)
- (B) (2) and (4)
- (C) (1), (2) and (3)
- (D) (2), (3) and (4)

56. ગ્રામસભા દ્વારા નીચે પૈકાનાં કયાં કાર્યો કરવામાં આવે છે ?

- (1) તમામ જાહેર પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવામાં આવે છે
- (2) ગામનું અંદાજપત્ર અને કાર્યક્રમોનું ઘડતર કરવામાં આવે છે
- (3) સરકારના વિવિધ કાર્યક્રમોના લાભાર્થીઓને તારવવામાં આવે છે
- (4) પંચાયત પર દેખરેખ રાખવા માટે એક "તકેદારી સમિતિ" રચવામાં આવે છે

- (A) (1), (2) અને (4)
- (B) (2), (3) અને (4)
- (C) (1), (2) અને (3)
- (D) (1), (3) અને (4)

57. ૭૪ માં બંધારણીય સુધારા દ્વારા શેની જોગવાઈ કરવામાં આવી ?

- (1) મ્યુનિસિપલ કમિટિ
  - (2) વોર્ડ કમિટિ
  - (3) જિલ્લા આયોજન માટેની સમિતિ
  - (4) મહાનગર આયોજન માટેની સમિતિ
- ઉપર પૈકીના કયા વિકલ્પ સાચા છે ?

- (A) (1) અને (3)
- (B) (2) અને (4)
- (C) (1), (2) અને (3)
- (D) (2), (3) અને (4)

58. Who are the Chairman of the 1st Administrative Reforms Commission ?

- (A) Jagjivan Ram
- (B) Jay Prakash Narayan
- (C) Morarji Desai
- (D) George Fernandes

59. Which of the following reports recommended the establishment of the institutions of Lokpal and Lokayukta ?

- (A) Gorawala Report
- (B) Appleby Report
- (C) First ARC Report
- (D) Ashok Mehta Report

60. The Chairman of the District Planning Committee forwards the development plan recommended by the Committee to which one of the following ?

- (A) The State Government
- (B) The District Development Officer
- (C) The District Collector
- (D) The Chairperson, Zilla Parishad

58. પહેલા વહીવટી સુધારણા પંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?

- (A) જગજીવન રામ
- (B) જય પ્રકાશ નારાયણ
- (C) મોરારજી દેસાઈ
- (D) જ્યોર્જ ફર્નાન્ડીસ

59. નીચે પૈકીના કયા અહેવાલમાં લોકપાલ અને લોકાયુક્તની સંસ્થાની સ્થાપના કરવાની ભલામણ કરેલી છે ?

- (A) ગોરાવાલા અહેવાલ
- (B) એપલબી અહેવાલ
- (C) પહેલા વહીવટી સુધારણા પંચનો અહેવાલ
- (D) અશોક મહેતા અહેવાલ

60. જિલ્લા આયોજન સમિતિના અધ્યક્ષ દ્વારા સમિતિએ સૂચવેલ વિકાસ યોજના કોને રવાના કરવામાં આવે છે ?

- (A) રાજ્ય સરકાર
- (B) જિલ્લા વિકાસ અધિકારી
- (C) જિલ્લા કલેક્ટર
- (D) જિલ્લા પરિષદના અધ્યક્ષ

61. Weapons of mass destruction include :

- (A) Nuclear, chemical and biological weapons
- (B) Nuclear, conventional and biological weapons
- (C) Chemical, ballistic and biological weapons
- (D) None of the above

62. Modern state system is believed to have started with :

- (A) End of the First World War
- (B) Peace of Westphalia
- (C) End of the Cold War
- (D) Concert of Europe

63. New International Economic Order (NIEO) :

- (A) is the economic system structured after the Cold War
- (B) was the demand of the rich countries to change the economic system
- (C) was the demand of the 'global south' to change the international economic system
- (D) is the term used for capitalist economic system

61. સામુદાયિક સંહારના શસ્ત્રોમાં શેનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?

- (A) ન્યુકિલર, રાસાયણિક અને જૈવિક શસ્ત્રો
- (B) ન્યુકિલર, પ્રજ્ઞાલિકાગત અને જૈવિક શસ્ત્રો
- (C) રાસાયણિક, પ્રક્ષેપાત્મક અને જૈવિક શસ્ત્રો
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

62. આધુનિક રાજ્ય પ્રજ્ઞાલીનો નીચે પૈકી કઈ ઘટના બાદ આરંભ થયેલ માનવામાં આવે છે ?

- (A) પ્રથમ વિશ્વયુદ્ધનો અંત
- (B) વેસ્ટફેલિયાની શાંતિ
- (C) શીત યુદ્ધનો અંત
- (D) યુરોપનો કંસર્ટ

63. "નવી આંતરરાષ્ટ્રીય આર્થિક વ્યવસ્થા" એટલે :

- (A) શીત યુદ્ધ બાદ રચવામાં આવેલી આર્થિક પ્રજ્ઞાલી
- (B) સમૃદ્ધ રાજ્યોની આર્થિક પ્રજ્ઞાલીને બદલવા માટેની માંગણી
- (C) "ગ્લોબલ સાઉથ" ની આંતરરાષ્ટ્રીય આર્થિક પ્રજ્ઞાલી બદલવા માટેની માંગણી
- (D) મૂડીવાદી અર્થવ્યવસ્થાને વર્ણવવા માટેનો શબ્દ

64. The Balkan Peninsula is located in :

- (A) Central Europe
- (B) South Western Europe
- (C) South Eastern Europe
- (D) None of the above

65. What is meant by global governance ?

- (A) World Government
- (B) UN Security Council decisions
- (C) An international system regulated by great powers
- (D) A loose framework of global regulations and norms through institutional arrangements

66. 'Intifada' reforms to :

- (A) The Iranian revolution
- (B) Popular uprising of Palestinians in the late 1980s
- (C) Popular uprising of Arab people for democracy
- (D) None of the above

64. બોલ્કન દ્વિપકલ્પ ક્યાં આવેલો છે ?

- (A) મધ્ય યુરોપ
- (B) દક્ષિણ પશ્ચિમ યુરોપ
- (C) દક્ષિણ પૂર્વ યુરોપ
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

65. 'ગ્લોબલ ગવર્નન્સ' એટલે શું ?

- (A) વિશ્વ સરકાર
- (B) સંયુક્ત રાષ્ટ્રની સલામતી સમિતિ દ્વારા લેવાયેલ નિર્ણયો
- (C) મહાસત્તાઓ દ્વારા નિયંત્રિત આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રણાલી
- (D) સંસ્થાકીય વ્યવસ્થાઓ દ્વારા ઊભી કરાયેલું વૈશ્વિક નિયંત્રણો અને મૂલ્યોનું ઢીલું માળખું

66. 'ઈન્તિફાદા' કોની સાથે સંકળાયેલું છે ?

- (A) ઈરાનની ક્રાંતિ
- (B) ૧૯૮૦ ના દશકના અંતિમ વર્ષોમાં પેલેસ્ટાઈની નાગરિકો દ્વારા કરાયેલી લોકચળવળ
- (C) લોકશાહી માટે આરબ પ્રજાઓએ ઉપાડેલી લોકચળવળ
- (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

67. Which among the following is the principle of India's foreign policy ?

- (A) Anti-racialism
- (B) Anti-colonialism
- (C) Non-alignment
- (D) All of the above

68. India's "Look East" policy involves relations with :

- (A) Indonesia
- (B) Thailand
- (C) Malaysia
- (D) All of the above

69. The 'Line of actual control' exists between :

- (A) India and Pakistan
- (B) India and Nepal
- (C) India and Bangladesh
- (D) India and China

70. The features of India's nuclear doctrine include :

- (1) Minimum nuclear deterrence
  - (2) No first use of nuclear weapons
  - (3) Global nuclear disarmament
- (A) Only (1) is correct
  - (B) Only (1) and (2) are correct
  - (C) Only (1) and (3) are correct
  - (D) All of the three options are correct

67. નીચે પૈકીનો કયો ભારતીય વિદેશનીતિનો સિદ્ધાંત છે ?

- (A) વંશવાદનો વિરોધ
- (B) સંસ્થાનવાદનો વિરોધ
- (C) બિનજોડાણવાદ
- (D) ઉપરના તમામ

68. ભારતની "પૂર્વ તરફ જોવાની" નીતિ કોની સાથે સંકળાયેલી છે ?

- (A) ઈન્ડોનેશિયા
- (B) થાઈલેન્ડ
- (C) મલયેશિયા
- (D) ઉપરના તમામ

69. "નિયંત્રણની વાસ્તવિક રેખા" કોની વચ્ચે અસ્તિત્વમાં છે ?

- (A) ભારત અને પાકિસ્તાન
- (B) ભારત અને નેપાલ
- (C) ભારત અને બાંગ્લાદેશ
- (D) ભારત અને ચીન

70. ભારતના પરમાણુ સિદ્ધાંતના મુખ્ય તત્ત્વો છે :

- (1) લઘુત્તમ પરમાણુ નિવારણ
  - (2) પરમાણુ શસ્ત્રોનો પ્રથમ ઉપયોગ નહિ કરવો
  - (3) વૈશ્વિક પરમાણુ નિ:શસ્ત્રીકરણ
- (A) માત્ર (1) સાચું છે
  - (B) માત્ર (1) અને (2) સાચાં છે
  - (C) માત્ર (1) અને (3) સાચાં છે
  - (D) તમામ ત્રણ વિકલ્પો સાચાં છે

71. The following are the sources of International law :

- (1) Conventions
  - (2) Judgments of International Court
  - (3) Treaties
  - (4) Books and Journals
- (A) Only (1) and (3) are correct
(B) Only (2) and (3) are correct
(C) Only (1), (2) and (3) are correct
(D) All of the three are correct

72. Which of the following statements is correct ?

- (A) Classical realism gives preference to national security over economic development
- (B) Neo-realism gives preference to economic development over national security
- (C) Classical realism subscribes to the idea of international systemic structure as key determinant of state behaviour
- (D) Neo-realism subscribes to the idea of arms race as a means of achieving national security

71. આંતરરાષ્ટ્રીય વિધિના મુખ્ય સ્ત્રોત છે :

- (1) પ્રજ્ઞાલિકાઓ
  - (2) આંતરરાષ્ટ્રીય અદાલતના ચુકાદાઓ
  - (3) સંધિઓ
  - (4) પુસ્તકો અને સામયિકો
- (A) માત્ર (1) અને (3) સાચાં છે
(B) માત્ર (2) અને (3) સાચાં છે
(C) માત્ર (1), (2), (3) સાચાં છે
(D) તમામ ચાર વિકલ્પ સાચા છે

72. નીચે પૈકીનું કયું વિધાન સાચું છે ?

- (A) શાસ્ત્રીય વાસ્તવવાદ આર્થિક વિકાસની તુલનામાં રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાને વધારે મહત્વ આપે છે
- (B) નવવાસ્તવવાદ રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાની તુલનામાં આર્થિક વિકાસને વધારે મહત્વ આપે છે
- (C) શાસ્ત્રીય વાસ્તવવાદ રાજ્યની વર્તણૂકના નિર્ણાયક પરિબળ તરીકે આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રજ્ઞાલીની સંરચનાને ગણે છે
- (D) નવવાસ્તવવાદ રાષ્ટ્રીય સુરક્ષા માટે શસ્ત્રોની હોડના વિચારનું સમર્થન કરે છે

73. The World War II started in :
- (A) September 1939
- (B) October 1939
- (C) November 1939
- (D) December 1939
74. The International Criminal Court hears cases of :
- (A) War Crimes
- (B) Genocide
- (C) Crimes against humanity
- (D) All of the above
75. Samuel Huntington argued that the future wars shall be fought along :
- (A) Territorial and political lines
- (B) Cultural and religious lines
- (C) Economic lines
- (D) Racial lines
73. દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધ ક્યારે શરૂ થયું ?
- (A) સપ્ટેમ્બર 1939
- (B) ઓક્ટોબર 1939
- (C) નવેમ્બર 1939
- (D) ડિસેમ્બર 1939
74. આંતરરાષ્ટ્રીય અપરાધી અદાલત કયા કેસોની સુનાવણી કરે છે ?
- (A) યુદ્ધમાં આચરાયેલા ગુનાઓ
- (B) વંશીય સંહાર
- (C) માનવતા વિરુદ્ધના ગુનાઓ
- (D) ઉપરના તમામ
75. સેમ્યુઅલ હૂંટીંગ્ટોને એવી દલીલ કરી છે કે ભવિષ્યનાં યુદ્ધો આ વિભાજનોને આધારે લડાશે :
- (A) પ્રાદેશિક અને રાજકીય વિભાજનો
- (B) સાંસ્કૃતિક અને ધાર્મિક વિભાજનો
- (C) આર્થિક વિભાજનો
- (D) વંશીય વિભાજનો

ROUGH WORK

SEAL

Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.